

XVIII.

Til den romersk-katholske Propagandas Historie.*Ved Holger Fr. Rørdam.*

I nærværende Tidsskrift er jevnlig leveret et og andet Bidrag vedrørende ovennævnte Emne. Saaledes omtales i Kirkehist. Saml. 3. R. II, 641—2 den Retractation, som en vis Michel Pedersen, der 1639 i Genua var gaaet over til Romerkirken, 1641 maatte fremsige ved Københavns Universitet, da han atter var traadt tilbage. Af denne Mand have vi i Peder Kjeldsen Paludans haandskrevne Presbyterologi over Gejstligheden i Aalborg Stift (Kallske Saml. 495. 4to) fundet følgende korte Levnedbeskrivelse, der nærmere oplyser hans ellers ikke synderlig bekjendte Livsforhold.

Mag. Michel Pedersen Zimmermand eller Bundtmager, født 1612 i Kjøbenhavn, var først Rektor i Stege paa Meen, siden Konrektor i Lund i Skaane. Derefter rejste han udenlands til Tyskland, Frankrig, Italien og flere Steder. I Genua i Italien faldt han i en haard Sygdom og blev af fratribus ministrantibus med Trusel af Inquisitionen tvungen til at være Papist. Efter hans Hjemkomst changede han igjen og aflagde offentlig sin Trosbekjendelse, da han efter 2 Aar var kommen til sit Fædreland og havde indgivet en vidtløftig Deduction om, at han aldrig havde ment sit til Genua givne Løfte. Deraf har Dr. Pontoppidan haft en Kopi, som han vidner om at smage af en grundig Lærdom. Der kaldes han Michael Petræus. Blev 1643 Magister philosophiæ¹⁾. Aaret efter blev han af Jacob Lindenov kaldet til Sognepræst til Hundslund (Dronninglund). Der siges, at han 2 Aar maatte give sine Prækener beskrevne, da han holdtes suspect, fordi han saa ung havde omgaaedes Jesuiterne. I Udlandet var han bleven Ven af den svenske Oberst Putkam, hvilket gavnede Herredet, da Svensken havde Landet inde. Var Provst i 14 Aar, Præst i 34. Døde 28. Okt. 1678, ætat. 66.

Hertil føje vi et Aktstykke fra en senere Tid angaaende Tilbagevisning af et Forsøg af den katholske Præst i Fredericia paa at udvide sin Virkekreds ud over de ham foreskrevne Grændser.

Til Stiftamtmand Baron Winterfeld.

Chr. 5. Vor synderlige Gunst tilforn. Vide maa du, at ihvorvel den papistiske Præst, som vi dig den 29 Decemb. sidst forleden allernaadigst haver befaleet at lade paagribe og indtil paa videre allern. Resolution i god Forvaring holde, haver fortjent med sine dumdristige Foretægter imod vores allernaad. Lov og andre Paabud at burde vedbørligen være straffet, ikke des mindre haver vi dog, efter hans allerunderdanigste Ansøgning og Begjæring af sær kgl. Mildhed og

¹⁾ Se Personalhist. Tidsskr. IV, 57,

Naade hannem samme sin Forseelse denne Gang allernaad. efterladt, med saa Skjel, at han sin Tjeneste alene i vor Stabelstad Fredericia forretter, og sig ej mere paa Landet i deslige Maader lader finde, under Straf efter Loven, som han uden al Naade sig maa have at forvente. Thi er vores allernaad. Vilje og Befaling, at du hannem sligt til allerund. Efterretning strax forstændiger, og derhos den Anordning gjør, at han af sin Arrest paa fri Fod vorder stillet. Dermed etc. Skrevet paa vort Slot Kjøbenhavn den 8 Januar A^o 1689. Under vor kgl. Haand og Signet.

Christian.

Samtidig Kopi i Fyens Bispearkiv. Jvfr. Pont. Ann. IV, 640.
